

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Žrtve Kaznivih Dejanj](#) > [Odškodnina](#) > [Če Bo Moj Zahtevek Obravnavan V Tej Državi](#) > [Latvia](#)

Če bo moj zahtevek obravnavan v tej državi

Vsebino zagotavlja
Latvija

Latvija

Za katere vrste kaznivih dejanj lahko prejmem odškodnino?

Žrtev je upravičena do državne odškodnine (*valsts kompensācija*), če je zaradi naklepnega kaznivega dejanja oseba umrla, če je žrtev utrpela zmerne do hude telesne poškodbe, če je bila izpostavljena nespodobnemu ali spolnemu napadu, če je oseba žrtev trgovine z ljudmi ali če je bila kot žrtev okužena z virusom humane imunske pomanjkljivosti, hepatitisom B ali C.

Za katere vrste škode lahko prejmem odškodnino?

Državno odškodnino lahko prejmete za moralno škodo (*morālais aizskārums*), fizično trpljenje (*fiziskās ciešanas*) in premoženjsko škodo (*mantiskais zaudējums*), ki je posledica naklepnega kaznivega dejanja.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je zaradi kaznivega dejanja umrla? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino?

Če je oseba zaradi kaznivega dejanja umrla, se za žrtev lahko šteje sorodnik pokojnika (zaročenec, zakonec, starši, stari starši, otroci, vnuki, sorojenci, pa tudi osebe, s katerimi je zadevna fizična oseba živela in vodila skupno (ne deljeno) gospodinjstvo).

Če je oseba umrla zaradi kaznivega dejanja ali je žrtev umrla in ni zahtevala državne odškodnine ali je zahtevala državno odškodnino in ni prejela, ste upravičeni do državne odškodnine. Vendar morate od osebe, ki vodi postopek (policija, tožilstvo ali sodišče), zahtevati, da vas spozna za žrtev v zadevnem kazenskem postopku.

Ali lahko prejmem odškodnino, če sem sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve, ki je preživela? Kateri sorodniki ali vzdrževani družinski člani lahko prejmejo odškodnino v tem primeru?

Kot sorodnik ali vzdrževani družinski član žrtve niste upravičeni do državne odškodnine, če je žrtev preživela kaznivo dejanje. V tem primeru je do državne odškodnine upravičena sama žrtev.

Ali lahko prejmem odškodnino, če nisem državljan države EU?

Če niste državljan države EU, lahko prejmete državno odškodnino.

Ali lahko uveljavljam odškodnino od te države, če tukaj živim ali sem državljan te države (to je moja država prebivališča ali državljanstva), tudi če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi EU? Ali lahko to storim namesto uveljavljanja odškodnine v državi, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno? Če je odgovor pritrdilen, pod katerimi pogoji?

Če je bilo kaznivo dejanje storjeno v drugi državi članici EU, lahko odškodnino zahtevate neposredno od države članice EU, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno, ali prek sodne uprave (*Tiesu administrācija*).

Ali moram kaznivo dejanje najprej prijaviti policiji, da bi lahko uveljavljal odškodnino?

Najprej morate kaznivo dejanje prijaviti policiji.

Za uveljavljanje državne odškodnine mora potekati kazenski postopek, v katerem ste bili s sklepom organa, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), spoznani za žrtev kaznivega dejanja.

Ali moram pred uveljavljanjem odškodnine počakati na izid policijske preiskave oziroma kazenskega postopka?

Za uveljavljanje državne odškodnine vam ni treba čakati do pravno močnega sklepa organa, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče).

Da bi sodna uprava za pravno pomoč odločila o izplačilu ali neizplačilu državne odškodnine, mora organ, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), predložiti naslednje informacije:

1. čas in kraj storitve kaznivega dejanja,
2. vrsta kaznivega dejanja, oblika krivde storilca kaznivega dejanja, ugotovljena v času predložitve poročila o dogodku, datum začetka kazenskega postopka in opravilna številka kazenske zadeve,
3. informacije o osebi, ki je v kazenskem postopku spoznana za žrtev,
4. informacije o osebi, ki je v kazenskem postopku spoznana za zastopnika žrtve, če žrtev uveljavlja svoje pravice po zastopniku,
5. narava škode, povzročene zaradi kaznivega dejanja (smrt osebe, resnost poškodb, nespodobni ali spolni napad, prisotnost znakov trgovine z ljudmi ali ugotovljena okužba z virusom humane imunске pomanjkljivosti, hepatitisom B ali C),
6. datum ugotovitev izvedenca, številka dokumenta in oseba, ki je vodila izvedensko preiskavo,
7. število oseb, ki so bile v istem kazenskem postopku v zvezi s smrtjo osebe spoznane za žrtve, in informacije o takih osebah.

Ali moram odškodnino najprej zahtevati od storilca kaznivega dejanja, če je bil ta identificiran?

Odškodnine vam ni treba najprej zahtevati od storilca kaznivega dejanja. Državna odškodnina ne posega v pravico žrtve, da v kateri koli fazi kazenskega postopka do začetka obravnave zadeve na prvostopenjskem sodišču zahteva odškodnino z vložitvijo odškodninskega zahtevka za poškodbe, v pravnem postopku pa s predložitvijo zahtevka sodišču, če menite, da niste prejeli polne odškodnine.

Ali sem še vedno upravičen do odškodnine, če storilec kaznivega dejanja ni bil identificiran oziroma obsojen? Če je odgovor pritrdilen, s katerimi dokazi moram podpreti svoj zahtevek?

Do državne odškodnine ste upravičeni tudi, če storilec kaznivega dejanja ali njegov sosterilec ni identificiran ali če ni kazensko odgovoren.

Vložiti morate zahtevek za državno odškodnino z navedbo pravilne številke organa, ki vodi postopek (policija), skupaj s potrebnimi informacijami.

Ali je določen rok, v katerem moram uveljavljati odškodnino?

Zahtevek za državno odškodnino mora biti pri sodni upravi vložen v treh letih od dneva, ko ste bili spoznani za žrtev ali ste izvedeli za dejstva, na podlagi katerih imate pravico uveljavljati odškodnino.

Katere izgube in stroške zajema odškodnina?

Državna odškodnina zajema duševne bolečine, telesno trpljenje ali premoženjsko škodo zaradi kaznivega dejanja ne glede na vrsto škode, za katero se izplača državna odškodnina. Znesek državne odškodnine je določen v [zakonu o državni odškodnini za žrtve](#) (*Likums par valsts kompensāciju cietušajiem*), odvisen pa je od posledic kaznivega dejanja.

Ali se odškodnina izplača z enkratnim plačilom ali v mesečnih obrokih?

Državna odškodnina se izplača kot enkratno plačilo, ki se prenese na račun plačilne institucije, naveden v zahtevku.

Kako lahko moje ravnanje v zvezi s kaznivim dejanjem, moja kazenska evidenca ali nesodelovanje v odškodninskem postopku vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

Vrsta kaznivega dejanja lahko vpliva na višino državne odškodnine, na primer če je kaznivo dejanje storjeno v stanju hude duševne vznemirjenosti, ob neupoštevanju potrebnih meja samoobrambe ali pogojev za pridržanje osebe. V takih primerih se višina državne odškodnine v skladu s posledicami kaznivega dejanja zmanjša za 50 %.

Če sodna uprava v 15 dneh ne prejme zahtevanih informacij, lahko zavrne izplačilo državne odškodnine. Odločitev o neizplačilu državne odškodnine v tem primeru vam ne preprečuje, da pri sodni upravi vložite nov odškodninski zahtevek v skladu s postopki za uveljavljanje odškodnine.

Kako lahko moj finančni položaj vpliva na možnost prejetja odškodnine in/ali njeno višino?

Vaš finančni položaj ne vpliva na možnost prejetja državne odškodnine in/ali višino odškodnine.

Če ste odškodnino za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, prejeli od storilca kaznivega dejanja ali druge osebe namesto njega, se višina državne odškodnine zmanjša za znesek že prejete odškodnine.

Ali obstajajo druga merila, ki lahko vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njen znesek?

[Zakon o državni odškodnini za žrtve](#) določa še druga merila, ki lahko vplivajo na možnost prejetja odškodnine in/ali njeno višino. Na primer:

- če je zaradi kaznivega dejanja hkrati nastalo več posledic, se državna odškodnina izplača glede na najhujše posledice kaznivega dejanja,
- če je zaradi kaznivega dejanja oseba umrla in je bilo v kazenskem postopku več oseb spoznanih za žrtve, se državna odškodnina za te žrtve izplača sorazmerno s številom žrtev,
- če je po izplačilu odškodnine organ, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), v istem kazenskem postopku v zvezi s smrtjo osebe zaradi kaznivega dejanja za žrtev spoznal drugo osebo, se državna odškodnina izplača v isti višini, kot je bila izplačana žrtvi ali žrtvam.

Kako se odškodnina izračuna?

Najvišji znesek državne odškodnine, ki se izplača posamezni žrtvi kaznivega dejanja, je petkratnik minimalne mesečne plače, kot je določena v Republiki Latviji. Višina državne odškodnine, ki se izplača, se izračuna ob upoštevanju višine minimalne mesečne plače v času, ko je bila oseba spoznana za žrtev.

Odškodnina se izplača:

- če je oseba umrla – v celoti (100 %),
- če je žrtev utrpela hudo telesno poškodbo, če je kaznivo dejanje opredeljeno kot posilstvo ali spolno nasilje, če je bil mladoletnik žrtev nedostojnega ali spolnega napada ali če je žrtev žrtev trgovine z ljudmi – v višini 90 %,
- če mladoletna žrtev utrpi zmerne telesne poškodbe ali če je bila mladoletna žrtev okužena z virusom humane imunske pomanjkljivosti, hepatitisom B ali C – v višini 70 %.

Ali obstaja najnižji/najvišji znesek, ki se lahko dodeli?

Najvišji znesek državne odškodnine je petkratnik minimalne mesečne plače, določene v Republiki Latviji, vendar najnižji znesek državne odškodnine znaša 50 % najvišjega zneska državne odškodnine. Če se spremeni višina minimalne mesečne plače, se spremeni tudi višina državne odškodnine.

Ali moram v obrazcu zahtevka navesti znesek? Če da, ali dobim navodila za izračun zneska ali o drugih vidikih?

V zahtevku za državno odškodnino vam ni treba navesti zneska, saj znesek državne odškodnine določa [zakon o državni odškodnini za žrtve](#).

Ali se odškodnina, ki jo za izgube prejmem iz drugih virov (na primer od delodajalca ali iz sheme zasebnega zavarovanja), odšteje od odškodnine, ki jo izplača organ/telo?

Odškodnina, ki jo prejmete iz drugih virov (na primer od delodajalca ali iz sheme zasebnega zavarovanja), se ne odšteje od zneska državne odškodnine.

Ali lahko dobim predujem odškodnine? Če je odgovor pritrdilen, pod katerimi pogoji?

Predujma državne odškodnine ne morete prejeti.

Ali lahko po sprejetju odločitve v glavni stvari dobim dopolnilno ali dodatno odškodnino (na primer zaradi spremembe okoliščin ali poslabšanja zdravstvenega stanja itd.)?

Če ste prejeli državno odškodnino in je s pravnomočnim sklepom ugotovljeno, da ste zaradi kaznivega dejanja utrpeli hujše posledice, lahko prejmete razliko med višino izplačane državne odškodnine in zneskom, do katerega ste upravičeni.

Katera dokazila moram priložiti zahtevku?

Če ob uveljavljanju državne odškodnine v kazenskem postopku še ni bila izdana pravnomočna sodba, morate zahtevku za državno odškodnino priložiti opravilno številko organa, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), skupaj z naslednjimi informacijami:

1. čas in kraj storitve kaznivega dejanja,

2. opis kaznivega dejanja, oblika krivde storilca kaznivega dejanja, ugotovljena v času predložitve poročila o dogodku, datum začetka kazenskega postopka in opravilna številka kazenske zadeve,
3. informacije o osebi, ki je v kazenskem postopku spoznana za žrtev,
4. informacije o osebi, ki je v kazenskem postopku priznana kot zastopnica žrtve,
5. narava škode, povzročene zaradi kaznivega dejanja (smrt osebe, resnost poškodb, nespodobni ali spolni napad, prisotnost znakov trgovine z ljudmi ali ugotovljena okužba z virusom humane imunske pomanjkljivosti, hepatitisom B ali C),
6. datum ugotovitev izvedenca, številka dokumenta in oseba, ki je vodila izvedensko preiskavo,
7. število oseb, ki so bile v istem kazenskem postopku v zvezi s smrtjo osebe spoznane za žrtve, in informacije o takih osebah.

Če se je kazenski postopek ob vložitvi zahtevka za državno odškodnino že končal, morate zahtevku za državno odškodnino priložiti pravnomočen sklep organa, ki vodi postopek, in sklep o izvršbi, če odškodnina, določena v pravnomočnem sklepu, ni bila izplačana ali je bila izplačana le deloma.

Ali je treba ob vložitvi zahtevka in za njegovo obravnavo plačati upravne ali druge pristojbine?

Postopek preučitve zahtevkov za državno odškodnino je brezplačen.

Kateri organ odloča o odškodninskih zahtevkih (v nacionalnih primerih)?

Odločitev o plačilu ali neizplačilu državne odškodnine sprejme sodna uprava.

Kam moram poslati zahtevo (v nacionalnih primerih)?

Za prejem državne odškodnine morate zahtevek za državno odškodnino poslati sodni upravi (*Tiesu administrācija*) na naslov: Antonijas iela 6, Rīga, LV-1010.

Ali moram biti navzoč v postopku in/ali pri odločanju o zahtevku?

Vaša prisotnost v postopku proučitve zahtevka za državno odškodnino in odločitve njenem izplačilu ni potrebna.

Kako dolgo (približno) traja, da od organa prejmem odločbo o odškodnini?

Sodna uprava odloči, ali bo državno odškodnino izplačala v enem mesecu od prejema odškodninskega zahtevka, in svojo odločitev pošlje na naslov, naveden v zahtevku.

Če se od vas ali organa, ki vodi postopek (policija, tožilstvo, sodišče), zahtevajo dodatne informacije, se rok za odločitev začasno ustavi do prejema vseh potrebnih informacij.

Kako lahko izpodbijam odločbo organa, če z njo nisem zadovoljen?

Odločitev sodne uprave o izplačilu ali neizplačilu državne odškodnine lahko izpodbijate v enem mesecu od začetka njene veljavnosti z vložitvijo ustrezne vloge pri sodni upravi, ki bo vlogo posredovala ministrstvu za pravosodje.

Kje lahko dobim potrebne obrazce in druge informacije o tem, kako uveljavljati odškodnino?

[Obrazec zahtevka za državno odškodnino](#) (*Valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapa*) in navodila za njegovo izpolnjevanje najdete tukaj:

- na portalu – <http://www.latvija.lv>,
- na spletišču urada za pravno pomoč – <http://www.jpa.gov.lv> s klikom na razdelek Storitve,
- na sodni upravi, Antonijas iela 6 v Rigi ([informacije o delovnem času](#)),

- pri organu, ki vodi postopek (policija, tožilstvo ali sodišče),
- s klicem na brezplačno telefonsko številko za informacije +371 80001801 (v času uradnih ur).

Ali obstaja posebna telefonska linija ali spletišče v ta namen?

Vsak dan od 12. do 22. ure lahko pokličete na brezplačno telefonsko linijo za pomoč 116006 (Telefonska pomoč žrtvam kaznivih dejanj), na kateri so vam na voljo:

- čustvena in psihološka podpora za žrtve kaznivih dejanj,
- informacije o procesnih pravicah žrtev (na primer pravice v kazenskem postopku, pravice do odškodnine, državna odškodnina itd.), storitvah, ki so na voljo, in obstoječih službah za podporo žrtvam.

Uporabite lahko tudi spletišče <http://www.cietusajiem.lv>.

Ali lahko dobim pravno pomoč (pomoč odvetnika) za pripravo zahtevka?

Za vložitev zahtevka za državno odškodnino ne potrebujete pravne pomoči. Potrebno pomoč v postopku uveljavljanja državne odškodnine zagotavlja sodna uprava.

Ali obstajajo organizacije za podporo žrtvam, ki mi lahko pomagajo pri uveljavljanju odškodnine?

Združenje Skalbes (*Biedrība „Skalbes“*) zagotavlja brezplačno telefonsko linijo za pomoč 116006 (Telefonska pomoč žrtvam kaznivih dejanj) (vsak dan od 12. do 22. ure), na kateri so na voljo čustvena in psihološka podpora žrtvam kaznivih dejanj ter informacije o procesnih pravicah žrtev (na primer pravice v kazenskem postopku, pravice do odškodnine, državna odškodnina itd.), storitvah, ki so na voljo, in obstoječih službah za podporo žrtvam.

Zadnja posodobitev: 16/10/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.